

Наявність правового регулювання просто необхідна для забезпечення і гарантування в нормативному порядку волі в суспільстві. Правове регулювання – це явище, необхідність якого виникає з ряду передумов, наприклад таких як, утвердження справедливості, створення оптимальних умов для переважної дії в суспільстві економічних і духовних факторів. Відсутність же ефективного механізму правового регулювання породжує свавілля в суспільному житті людей.

Визначаючи актуальність даної теми, варто виділити, що саме механізм правового регулювання є двигуном права, справедливості і законності. Для досягнення поставленої мети необхідно розглянути такі питання : вивчити такий правовий інститут як правові засоби : їхнє поняття, предмет, засоби, стадії, типи; дослідити поняття і основні елементи механізму правового регулювання.

Література:

1. Загальна теорія держави і права - М.В. Цвік - Харків: Право, 2002.
2. Теория государственного управления - Г.В. Атаманчук.
3. Теорія держави і права. Скакун О.Ф. / Харків 2001.
4. Кулак Н.В. Загальні тенденції державного регулювання інноваційного розвитку сфери підприємницької діяльності// Молодий вчений: Науковий журнал.- Вип.. № 12.1 (40) грудень, 2016 р. Херсон: Вид-во ТОВ «Видавничий дім «Гельветика» , 2016.- С.129-135.
5. «Human rights: theory and practice» Peer-reviewed materials digest (collective monograph) published following the results of the First International educational and scientific forum (Poland, January 23-28, 2017) – London: IASHE, 2017. – 184 p. // Kulak N. Natural rights: methods of protection – pp. 12-15.

УДК 340

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОНАРХІЇ ЯК ФОРМИ ПРАВЛІННЯ

Студент І.Ф. Гненюк гр. БП-2-16

Наук. керівник асист. кафедри А.П. Головащук

Київський національний університет технологій та дизайну

Монархія як форма правління існує вже багато століть, і багато країн, що мають монархів, не мають наміру змінювати форму правління, цінуючи свої традиції. Так, провідні країни Європи не відмовилися від неї.

У розвинених країнах монархія перетворилася на символ спадковості історичних традицій, втілення ідеї національної державної єдності, неперервності її існування. Найбільш характерна ця особливість для таких країн, як Великобританія, Швеція, Данія, Японія, або через збереження в

суспільстві значних пережитків феодалізму та застарілих форм суспільної організації, що притаманно державам Близького Сходу – Оману, Об'єднаним Арабським Еміратам, Саудівській Аравії та ін. Монархія вважається доволі сильним інтегруючим інститутом суспільства через те, що її представляють політично і соціально нейтральною. Історичний досвід свідчить, що монархія може відігравати справді стабілізуючу роль у гострих кризових ситуаціях, в умовах різкого загострення соціальних проблем і конфліктів.

Поєднання демократії і монархії у ХХ ст., що до цього вважалося явищем ірреальним, як демонструє практика на прикладі існування парламентарних монархій, дає чудові результати і забезпечує цій формі правління існування в майбутньому. Тому не можна погодитися з твердженнями прибічників еволюційної теорії, що форми верховної влади пов'язані з різними ступенями економічного та культурного розвитку нації.

Справа в тому, що існують нації, які протягом всього свого розвитку знали лише одну форму правління. Так, Візантія весь час була монархією. Це ж стосується сучасних держав – Великобританії та Японії. Швейцарські ж племена тільки завоюванням ставали підданими монарха, а як тільки здобували самостійність, поверталися до республіканської форми правління.

Отже, коли форма правління держави не суперечить історичним традиціям, менталітету нації, не нав'язується силовими методами ні ззовні, ні зсередини, а являє собою природній процес, тоді й державне утворення буде міцним, здатним до подальшого розвитку не залежно від того є воно монархією чи республікою.

Монарх сьогодні – арбітр у державі, гарант її стабільності. Підтвердженням цьому можуть бути слова видатного мислителя Л.О.Тихомирова, який вважав, що суть монархії не у сваволі однієї людини, а в одноосібному вислові національного ідеалу: «... Ідея монархічної влади полягає не в тому, щоб відображати власну волю монарха, що базується на думці нації, а в тому, щоб відображати народний дух, народний ідеал, висловлювати те, що думала б нація і чого хотіла б нація, якби стояла на висоті своєї ідеї» [1]. Монарх, на відміну від президента, володіє цілим рядом почесних прав і прерогатив. Серед них – виключне право носити особистий титул – імператор, цар, король, герцог, господар та ін., в країнах сходу – фараон, султан, шах, емір, хан та ін., а також мати державні регалії (символи верховної влади) – трон, корона, скіпетр і держава, мантия й та ін.

Наприклад англійська королева сьогодні іменується так: «Єлизавета Друга Божою милістю Королева Об'єднаного Королівства Великобританії, Північної Ірландії і її інших володінь і територій королева, глава Співдружності, захисниця віри» [2]. Досить часто основний закон тієї чи іншої держави забороняє монархам без дозволу парламенту чи уряду або без узгодження з ними покидати межі держави. Конституція Швеції передбачає, що глава держави повинен радитися з прем'єр-міністром, перш ніж виїхати за кордон через те, що подібні візити розцінюються як акт важливого політичного значення [3].

Основні закони багатьох монархічних країн вимагають від свого глави держави певної релігійної приналежності. Наприклад, королеві Норвегії Конституція наказує «завжди дотримуватися євангелійсько – лютеранської релігії, підтримувати її й сприяти їй» [4]. У статті 65 Конституції Іспанії записано, що «король одержує з бюджету держави загальну суму на утримання своєї сім'ї та Двору і вільно розпоряджається нею» [5]. Дуже цікавим є те, що бувають випадки, коли одна і та ж особа є монархічним главою кількох держав. Правознавці подібне явище іменують особистою унією, яка, до речі, має досить глибоке коріння. Так, у 1385 р. Польща і Литва заключили Кревську унію, за якою Великий Литовський князь Ягайло став і польським королем. Історики і правознавці кваліфікують цю унію, як особисту або персональну [6].

Основні властивості (ознаки) монархічної форми правління:

1. Єдиновладдя. Це означає, що державна влада, яка характеризується організаційною та функціональною єдністю своїх органів, сконцентрована в руках одного з них – глави держави, що персоніфікується монархом. Оскільки серед суб'єктів державного спілкування один («монос») він є джерелом державної влади, то в його руках зосереджується вся повнота цієї влади. Влада монарха верховна, суверенна, не знає обмежень і поширюється на всі сфери державної діяльності. Тобто правління в такій державі є результатом одноосібних дій одного вищого органу влади – глави держави, оскільки навіть при розподілі повноважень між іншими державними органами остаточне рішення з будь – якого питання залишається за ним.
2. Суб'єкти державного населення усунуті від процесу формування влади в державі. Владні інституції формуються одним правителем і відповідальність несуть перед ним.
3. Безвідповідальність глави держави. Правитель не несе конкретної політичної та юридичної відповідальності за результати свого правління, а за помилки і зловживання в державному керівництві відповідають державні чиновники.
4. Спадковість при передачі влади від одного глави держави до іншого.
5. Безстроковість, довічність влади правителя.

Отже, монархія – це форма державного правління, при якій верховна влада в країні зосереджена (повністю або частково) в руках одноособового глави держави, і, як правило, передається у спадок.

Література:

1. Бесчастний В.М. Конституційне (державне) право зарубіжних країн: Навчальний посібник. – К.: Знання, 2007. – 467с.
2. Бостан Л.М., Бостан С.К. Історія держави і права зарубіжних країн: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 672с.
3. Бостан С.К., Тимченко С.М. Державне право зарубіжних країн: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 504с.

4. Бостан С.К. Форма правління сучасної держави: проблеми історії, теорії, практики – Запоріжжя – Дике поле, 2005. – 540с.
5. Зайчук О.В., Оніщенко К. М. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 688с.
6. Кельман М.С., Мурашин О.Г., Хома К.М. Загальна теорія держави і права: Підручник. – Львів – Новий світ, 2003. – 584с.

УДК 340

ПРАВОВІ АСПЕКТИ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВИ

Студент А.С. Григораш гр. БП-2-16

Наук. керівник асист. кафедри А.П. Головащук

Київський національний університет технологій та дизайну

Соціальна спрямованість держави передбачає розширення сфери її втручання в суспільне життя для вирішення питань макроекономіки, розвитку галузі виробництва, соціального захисту громадян – підтримки і розвитку системи освіти, культурно-освітніх закладів, медицини. Однак з іншого боку розширення впливу держави на суспільні відносини не повинно приводити до тоталітарних зазіхань державної влади, до нехтування правилами, свободами людини і громадянина прерогативами самоврядного у своїй основі суспільства [3].

Розглянемо тенденції та перспективи функціонування державних органів, органів місцевого самоврядування в умовах формування демократичної, соціальної, правової держави та громадянського суспільства. Для ефективного повноцінного здійснення своїх завдань і функцій кожна держава повинна мати певну систему органів і організацій.

До механізму держави належать органи законодавчої, виконавчої і судової влади, контрольно-наглядові органи, збройні загоны людей (армія, флот, поліція), установи примусу (тюрми, колонії), спеціальний пропагандистський апарат (ЗМІ).

У демократичній державі інформаційна влада потребує контролю збоку суспільства. У більшості західних демократій існують спеціальні органи контролю за ЗМІ, які стежать за дотриманням ними моральних і правових норм.

Тлумачення механізму держави як системи всіх державних органів, що здійснюють не тільки управління суспільними справами, але й забезпечують життєдіяльність всього суспільства переносить акцент з політичного характеру діяльності держави на її соціальну спрямованість, де політика є важливим, але не єдиним методом цієї діяльності. Такий підхід до визначення держави закріплений у Конституції України, де в ст. 1 сказано, що «Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціально-правова